

31988L0301

L 131/73

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

27.5.1988

SMERNICA KOMISIE
zo 16. mája 1988
o súťaži na trhoch s koncovými telekomunikačnými zariadeniami
(88/301/EHS)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 90 ods. 3,

keďže:

- (1) Vo všetkých členských štátoch sú telekomunikácie úplným alebo čiastočným štátnym monopolom, daným vo všeobecnosti vo forme osobitných alebo výlučných práv jednému alebo viacerým subjektom, zodpovedným za poskytovanie a prevádzku infraštruktúry siete a súvisiacich služieb. Tieto práva však často prekračujú rámec poskytovania služieb využívajúcich sieť a týkajú sa aj dodávok užívateľských koncových zariadení pre pripojenie k sieti. Posledné desaťročia zaznamenali v sieťach značný technický vývoj a mimoriadne výrazné bolo tempo vývoja v oblasti koncových zariadení.
- (2) S ohľadom na technický a ekonomický vývoj preskúmalo niekoľko členských štátov svoje udelenie osobitných alebo výhradných práv v telekomunikačnom odvetví. Rozšírenie typov koncových zariadení a možnosť mnohonásobného použitia terminálov znamená, že užívatelia musia mať možnosť voľného výberu medzi rôznymi typmi zariadení, ak majú plne využívať technologické pokroky urobené v odvetví.
- (3) Článok 30 zmluvy zakazuje kvantitatívne obmedzenia na dovoz z iných členských štátov a všetky opatrenia majúce ekvivalentný účinok. Udelenie osobitných alebo výhradných práv na dovoz a obchodovanie s tovarom jednej organizácii, môže viesť a často vedie k obmedzeniam na dovoz z iných členských štátov.

- (4) Článok 37 zmluvy stanovuje, že členské štáty postupne odstránia akýkoľvek štátny monopol komerčného charakteru tak, aby zabezpečili, že po ukončení prechodného obdobia nebude existovať žiadna diskriminácia vzťahujúca sa na podmienky, za ktorých sa tovar obstaráva a obchoduje sa s ním medzi príslušníkmi členských štátov.

Ustanovenia tohto článku budú platiť pre každý orgán, ktorého prostredníctvom členský štát priamo alebo nepriamo, podľa zákona alebo v skutočnosti, dohliada, určuje alebo významne ovplyvňuje dovozy alebo vývozy medzi členskými štátmi. Tieto ustanovenia budú podobne platiť pre monopoly, ktoré štát delegoval iným. Odsek 2 článku 37 zakazuje členským štátom zaviesť hocikaké nové opatrenie odporujúce princípom uvedeným v článku 37 ods. 1.

- (5) Osobitné alebo výhradné práva národných monopolov v telekomunikáciách, vzťahujúce sa na koncové zariadenia, sa prakticky uplatňujú tak, že znevýhodňujú zariadenia z iných členských štátov najmä tým, že bránia užívateľom, aby si voľne vybrali zariadenia, ktoré sa im najviac hodia s ohľadom na cenu a kvalitu, bez ohľadu na ich pôvod. Uplatňovanie týchto práv nie je preto kompatibilné s článkom 37 vo všetkých členských štátoch, s výnimkou Španielska a Portugalska, kde sa národné monopoly postupne odstránia pred koncom prechodného obdobia, zabezpečenieho Aktom o pristupení.
- (6) Pri kúpe alebo prenájme koncových zariadení je rozhodujúcim činiteľom dodávanie inštalčných a údržbových služieb. Udržanie výhradných práv v tejto oblasti by bolo rovnocenné udržaniu výhradných trhových práv. Preto aj tieto práva musia byť zrušené, ak má mať praktický efekt zrušenie výhradných dovozných a trhových práv.

- (7) Článok 59 zmluvy stanovuje, že počas prechodného obdobia sa „postupne zrušia obmedzenia slobody na poskytovanie služieb v rámci spoločenstva, pokiaľ ide o príslušníkov členských štátov, ktorí sú usadení v štáte spoločenstva, iné ako obmedzenia osoby, pre ktorú sú služby určené.“ Údržba terminálov je služba v zmysle článku 60 zmluvy. Po ukončení prechodného obdobia tá služba, ktorá z komerčného hľadiska nemôže byť oddelená od kúpy terminálov, musí byť zabezpečovaná voľne a najmä vtedy, ak je zabezpečovaná kvalifikovanou obsluhou.
- (8) Článok 90 ods. 1 zmluvy stanovuje, že „v prípade verejných podnikov a takých podnikov, ktorým členské štáty udeľujú osobitné alebo výhradné práva, členské štáty neuzakonia ani neponechajú v platnosti opatrenia odporujúce pravidlám obsiahnutým v tejto zmluve, a najmä tým pravidlám stanoveným v článku 7 a článkoch 85 až 94“.
- (9) Trh s koncovými zariadeniami je spravidla ovládaný systémom, ktorý umožňuje narušiť súťaživosť na spoločnom trhu; takáto situácia má tendenciu spôsobovať narušenia pravidiel súťaže stanovených zmluvou a nepriaznivo ovplyvňovať vývoj obchodu až do takejto rozsahu, že by to odporovalo záujmom spoločenstva. Väčšia súťaživosť na trhu s koncovými zariadeniami vyžaduje zavedenie transparentných technických špecifikácií a postupov pre schvaľovanie typov, ktoré spĺňajú hlavné požiadavky, uvedené v smernici Rady 86/361/EHS⁽¹⁾ a umožňujú voľný pohyb koncových zariadení. Takáto transparentnosť nutne vyžaduje uverejnenie technických špecifikácií a procedúr pre schvaľovanie typov. Aby sa zabezpečila transparentná, objektívna a nediskriminačná aplikácia schvaľovacích postupov, koncipovanie a aplikácia takýchto pravidiel má byť zverená orgánom nezávislým od súťažiacich na relevantnom trhu. Je dôležité, aby sa uverejnili špecifikácie a postupy typového schvaľovania súčasne a riadnym spôsobom. Súčasné uverejnenie zabezpečí aj to, aby sa zabránilo konfliktu so zmluvou. Takéto súčasné a riadne uverejnenie možno dosiahnuť iba pomocou právneho nástroja, ktorý je záväzný pre všetky členské štáty. Pre tento cieľ najvhodnejším prostriedkom je smernica.
- (10) Zmluva poveruje Komisiu veľmi jasnými úlohami a dáva jej špecifické právomoci s ohľadom na sledovanie vzťahov medzi členskými štátmi, ich verejnými podnikmi a podnikmi, ktorým delegovali osobitné alebo výhradné práva predovšetkým s ohľadom na elimináciu kvantitatívnych obmedzení a opatrení s rovnakým účinkom, na diskrimináciu medzi príslušníkmi členských štátov a súťaž. Jediným nástrojom, pomocou ktorého môže Komisia účinne vykonávať úlohy a zverené právomoci, je smernica založená na článku 90 ods. 3.
- (11) Telekomunikačné orgány alebo podniky sú podnikmi v zmysle článku 90 ods. 1, pretože vykonávajú organizovanú obchodnú činnosť, zahŕňajúcu výrobu tovarov alebo služby. Tieto sú buď verejnými podnikmi alebo súkromnými podnikmi, ktorým členské štáty udelili osobitné alebo výhradné práva pre dovoz, marketing, pripojenie, uvádzanie do prevádzky telekomunikačných koncových zariadení a/alebo údržbu takýchto zariadení. Udelenie a ponechanie osobitných alebo výhradných práv na koncové zariadenia sú základom opatrení v zmysle tohto článku. Nie sú splnené podmienky pre aplikovanie výnimky z článku 90 ods. 2 Aj v prípade, že zriadenie telekomunikačnej siete pre využívanie všeobecnou verejnosťou je službou všeobecného hospodárskeho záujmu zverenou telekomunikačným orgánom zo strany štátu, zrušenie ich osobitných alebo výhradných práv na dovoz a trh s koncovými zariadeniami podľa zákona alebo fakticky by nemalo brániť výkonu tejto služby. Toto všetko je viac platné, ak sú členské štáty oprávnené koncové zariadenia podrobovať postupom typového schválenia, aby zabezpečili, že budú zodpovedať základným požiadavkám.
- (12) Článok 86 zmluvy zakazuje ako nezlučiteľné so spoločným trhom hocikaké správanie jedného alebo viacerých podnikov, ktoré zahŕňa zneužitie dominantného postavenia v rámci spoločného trhu alebo jeho podstatnej časti.
- (13) Telekomunikačné orgány majú, jednotlivo alebo spoločne, monopol na svoju národnú telekomunikačnú sieť. Národné siete sú trhy. Preto každý orgán, jednotlivo alebo spoločne, má dominantné postavenie v podstatnej časti patričného trhu v zmysle článku 86.
- Cieľom osobitných alebo výhradných práv na dovoz a trh koncových zariadení daných štátom takýmto orgánom je:
- obmedziť užívateľov na prenájom takých zariadení, hoci dlhodobo by bolo pre nich lacnejšie kúpiť tieto zariadenia. Takto sa efektívne robia zmluvy na užívanie sietí, pričom užívateľ akceptuje prídavné služby, ktoré nemajú žiadne spojenie s predmetom zmluvy,

(1) Ú. v. ES L 217, 5.8.1986, s. 21.

- obmedziť možnosti a brániť technickému pokroku, pretože rozsah zariadení ponúkaný telekomunikačnými organizáciami je nutne obmedzený a nebude najlepší, ktorý je dostupný, aby zodpovedal požiadavkám významného počtu užívateľov.

Takýto postup je vyslovene zakázaný v článku 86 písm. d a b, a pravdepodobne významne ovplyvní obchod medzi členskými štátmi.

Vo všetkých prípadoch, osobitné alebo výhradné práva ohľadom trhu s koncovými zariadeniami vedú k situácii, ktorá je v rozpore s cieľom v článku 3 písm. f zmluvy pre zriadenie systému, ktorý zaisťuje, že nebude narušená súťaž v spoločnom trhu a požaduje *a fortiori*, že súťaž nesmie byť eliminovaná. Členské štáty majú podľa článku 5 zmluvy záväzok, že neprijmú žiadne opatrenie, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov v zmluve, vrátane článku 3 písm. f).

Výhradné práva na dovoz a obchod s koncovými zariadeniami sa musia z toho dôvodu považovať za nezlučiteľné s článkom 86 v spojení s článkom 3, a udelenie alebo ponechanie takýchto práv v členskom štáte je zakázané podľa článku 90 ods. 1.

- (14) Aby sa užívateľom umožnil prístup k koncovým zariadeniam podľa ich výberu, je nutné poznať a sprehľadniť charakteristiky ukončovacích bodov siete, ku ktorej sa majú pripojiť koncové zariadenia. Z toho dôvodu členské štáty musia zabezpečiť uverejnenie charakteristík a zabezpečiť užívateľom prístup k ukončovacím bodom.

- (15) Výrobcovia koncových zariadení musia poznať technickú špecifikáciu, ktorú musia rešpektovať, aby dokázali predat' svoje výrobky. Z toho dôvodu členské štáty musia formalizovať a uverejniť špecifikácie a pravidlá typového schvaľovania, ktoré musia oznámiť Komisii vo forme návrhu, v súlade so smernicou Rady 83/189/EHS⁽¹⁾. Špecifikácie môžu byť rozšírené na výrobky dovážané z iných členských štátov iba do tej miery, pokiaľ treba zabezpečiť zhodu so základnými požiadavkami, špecifikovanými v článku 2 ods. 17 smernice 86/361/EHS, ktorá môže byť legítimne požadovaná podľa práva spoločenstva. Členské štáty musia byť v každom prípade v zhode s článkom 30 a 36 zmluvy, podľa ktorých dovážajúci členský štát musí umožniť, aby koncové zariadenia oficiálne vyrábané a predávané v inom členskom štáte mohli byť dovážané na jeho územie. Môže ich podrobiť len takému typovému schváleniu a prípadne odmietnuť schválenie z dôvodov týkajúcich sa zhody s vyššie uvedenými základnými požiadavkami.

- (16) S ohľadom na zložitosť nemožno uvažovať o okamžitom uverejnení týchto špecifikácií a postupov. Na druhej strane bez takého uverejnenia nie je možná efektívna súťaž, pretože potenciálni konkurenti orgánov alebo podnikov s osobitnými alebo výhradnými právami nepoznajú presné špecifikácie, ktorým musia vyhovovať ich koncové zariadenia, a podmienky postupov typového schvaľovania a potom aj ich náklady a trvanie. Z toho dôvodu by mal byť stanovený konečný termín pre uverejnenie požiadaviek a postupov pre schvaľovanie typov. Obdobie dva a pol roka umožní telekomunikačným orgánom s osobitnými alebo výhradnými právami prispôsobiť sa novým trhovým podmienkam a umožní ekonomickým operátorom, najmä podnikom malej a strednej veľkosti, aby sa prispôbili novému súťažnému prostrediu.

- (17) Sledovanie špecifikácií typového schvaľovania a pravidiel, nemôže byť zverené nejakému súťažiacemu na trhu s koncovými zariadeniami s ohľadom na zrejмый konflikt záujmov. Z toho dôvodu by mali členské štáty zabezpečiť, aby bola zodpovednosť za koncipovanie špecifikácií typového schvaľovania a pravidiel zverená orgánu nezávislému od operátora siete a iného súťažiaceho na trhu s terminálmi.

- (18) Držitelia osobitných alebo výhradných práv na príslušné koncové zariadenia dokázali urobiť so svojimi zákazníkmi dlhodobé zmluvy, brániace tomu, aby voľná súťaž dosiahla v dohľadnej dobe výrazné výsledky. Z toho dôvodu musia získať užívatelia právo na revíziu trvania ich zmluvy,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Na účely tejto smernice:

- „koncové zariadenie“ znamená zariadenie priamo alebo nepriamo pripojené k zakončeniu verejnej telekomunikačnej siete na vysielanie, spracovanie alebo prijatie informácií. Pripojenie je nepriame, ak je zariadenie umiestnené medzi terminál a ukončenie siete. V oboch prípadoch (priamom alebo nepriamom), pripojenie môže byť urobené vodičom, optickým vláknom alebo elektromagneticky.

Koncové zariadenie znamená aj satelitné stanice na príjem, nepripojené k verejnej sieti členského štátu,

- „podnik“ znamená verejný alebo súkromný orgán, ktorému členský štát udelí osobitné alebo výhradné práva na dovoz, marketing, pripojenie, uvedenie do prevádzky telekomunikačného koncového zariadenia a/alebo údržbu takého zariadenia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 109, 28.3.1983, s. 8.

Článok 2

Členské štáty, ktoré udelili podnikom osobitné alebo výhradné práva v zmysle článku 1, zabezpečia, aby boli tieto práva odňaté.

Štáty majú za povinnosť, nie neskoršie ako do troch mesiacov po vyhlásení tejto smernice, informovať Komisiu o prijatých opatreniach alebo o legislatívnych návrhoch predložených pre tento cieľ.

Článok 3

Členské štáty zabezpečia, aby ekonomickí operátori mali právo na dovoz, kúpu, pripojenie, uvedenie do prevádzky a údržbu koncových zariadení. Členské štáty však môžu:

- u koncového zariadenia v prípade absencie technickej špecifikácie odmietnuť povolenie pre pripojenie a uvedenie do prevádzky, kde takéto zariadenie s ohľadom na dôvodnú mienku príslušného orgánu podľa článku 6 nespĺňa základné požiadavky uvedené v článku 2 ods. 17 smernice 86/361/EHS,
- požadovať, aby ekonomickí operátori mali technickú kvalifikáciu potrebnú na pripojenie, uvedenie do prevádzky a údržbu koncových zariadení na základe objektívnych, nediskrimináčnych a verejne dostupných kritérií.

Článok 4

Členské štáty zabezpečia, aby užívatelia mali prístup k novým ukončovacím bodom verejnej siete a aby sa fyzická charakteristika týchto bodov uverejnila najneskôr do 31. decembra 1988.

Každému užívateľovi, ktorý o to požiada, je poskytnutý v primeranej dobe prístup k ukončovacím bodom verejnej siete existujúcej k 31. decembru 1988.

Článok 5

1. Členské štáty oznámia Komisii najneskôr k dátumu uvedenému v článku 2 zoznam všetkých technických špecifikácií a postupov typového schvaľovania, ktoré sa používajú pre koncové zariadenia a uvedú publikačné odkazy.

Pokiaľ ešte v členskom štáte neboli uverejnené, členský štát zabezpečí, aby boli uverejnené najneskôr k dátumu uverejnenému v článku 8.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa formalizovali a uverejnili všetky ostatné špecifikácie a postupy typového schvaľovania koncových zariadení. Členské štáty oznámia Komisii technické špecifikácie a postupy typového schvaľovania vo forme návrhu v súlade so smernicou 83/189/EHS a podľa časového rozvrhu stanoveného v článku 8.

Článok 6

Členské štáty od 1. júla 1989 zabezpečia, aby zodpovednosť za koncipovanie špecifikácií podľa článku 5, sledovanie ich používania a udelenie schvaľovania typov boli zverené orgánu

nezávislému od verejných alebo súkromných podnikov, ponúkajúcich v telekomunikačnom sektore tovar a/alebo služby.

Článok 7

Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, aby podniky v zmysle článku 1 umožnili, s výpoveďou maximálne jeden rok, svojim zákazníkom ukončiť zmluvy na nájom alebo údržbu týkajúce sa koncových zariadení, ktoré sú predmetom osobitných alebo výhradných práv v čase uzavretia zmlúv.

Členské štáty zabezpečia pre telekomunikačné zariadenia vyžadujúce schválenie typu, aby táto možnosť ukončenia bola príslušným podnikom povolená najneskôr k dátumu, uvedenému v článku 8. Pre koncové zariadenia nevyžadujúce schválenie typu, členské štáty zavedú túto možnosť najneskôr k dátumu uvedenému v článku 2.

Článok 8

Členské štáty informujú Komisiu o návrhoch technických špecifikácií a postupov typového schvaľovania, uvedených v článku 5 ods. 2;

- najneskôr do 31. decembra 1988 vzhľadom na zariadenie kategórie A v zozname v prílohe I,
- najneskôr do 30. septembra 1989 vzhľadom na zariadenie kategórie B v zozname v prílohe I,
- najneskôr do 30. júna 1990 vzhľadom na iné koncové zariadenia kategórie C v zozname v prílohe I.

Členské štáty uvedú do účinnosti tieto špecifikácie a postupy typového schvaľovania po uplynutí doby platnosti postupu uvedeného v smernici 83/189/EHS.

Článok 9

Na konci každého roku členské štáty predložia Komisii správu, ktorá jej umožní sledovať dodržiavanie ustanovení článkov 2, 3, 4, 6 a 7.

Náčrt správy je pripojený ako príloha II.

Článok 10

Ustanovenia tejto smernice nemajú dopad na ustanovenia dokumentov pre prístup Španielska a Portugalska, a najmä články 48 a 208 Aktu o prístúpení.

Článok 11

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 16. mája 1988

Za Komisiu

Peter SUTHERLAND

člen Komisie

PRÍLOHA I

Zoznam koncových zariadení uvedených v článku 8

	Kategória
Pridavný telefónny prístroj; automatické pobočkové ústredne (PABXs):	A
Modemy:	A
Telex:ové terminály:	B
Terminály pre prenos dát:	B
Mobilné telefóny:	B
Satelitné stanice len pre príjem nepripojené k verejnej sieti členského štátu:	B
Prvý telefónny prístroj:	C
Ďalší telefónny prístroj:	C

PRÍLOHA II

Náčrt správy uvedenej v článku 9

Implementácia článku 2

1. Koncové zariadenie, pre ktoré sa upravila alebo upravuje legislatíva.

Podľa kategórie terminálových zariadení:

- dátum prijatia opatrenia alebo,
- dátum zavedenia účtu alebo,
- dátum vstupu opatrenia do platnosti.

2. Koncové zariadenie, na ktoré sa stále vzťahujú osobitné alebo výhradné práva:

- typ koncového zariadenia a súvisiacich práv.

Implementácia článku 3

- koncové zariadenie, ktorého pripojenie a/alebo uvedenie do prevádzky bolo obmedzené,
- požadované technické špecifikácie, uvádzajúce odkazy na ich publikáciu.

Implementácia článku 4

- odkazy na publikácie, v ktorých sú špecifikované fyzické charakteristiky,
- počet existujúcich ukončovacích bodov siete,
- počet sieťových ukončovacích bodov, prístupných v súčasnosti.

Implementácia článku 6

- vymenovaný nezávislý orgán alebo orgány.

Implementácia článku 7

- opatrenia uvedené do platnosti a
 - počet ukončených zmlúv.
-